Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet

Juhend

Konkureerivate hoonestusloa taotluste hindamine

19.05.2023 versioon 2

Sissejuhatus

Käesolev konkureerivate hoonestusloa taotluste hindamise juhend on koostatud eelkõige ehitusseadustiku (EhS) § 113[9] lõikes 2 sätestatud kriteeriumide hindamise hõlbustamiseks. Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet (TTJA) arvestab viidatud aspektide hindamisel käesolevas juhendis toodut. Hoonestusloa taotlejalt palutakse selget kirjeldust, kuidas ta arvestab iga EhS § 113[9] lõikes 2 toodud 12 aspektiga. Hoonestusloa taotleja majandustegevuse sisu, hoonestusloa taotleja majandusvõimekuse, riigi majandusliku kasu ja projekti sotsiaalse kasu aspektide kirjelduse juures toodud toetavad küsimused abistavad hoonestusloa taotlejat nende aspektide kirjeldamisel.

Käesoleva juhendi on koostanud Liina Roosimägi, Merilin Kraun, Nele Väits ja Martti Kangur. EhS § 113[9] lõike 2 punktide 4, 5, 6 ja 8 sisustamisel on arvestatud Tartu Ülikooli sotsiaalteaduslike rakendusuuringute keskuse (RAKE) 2023. aastal koostatud aruannet „Meretuuleparkide konkureerivate hoonestusloa taotluste hindamise kriteeriumid“, mille autorid on Siim Espenberg ja Janika Bachmann ning tellija TTJA.

Juhendi täiendamisel on osaliselt arvestatud meretuuleparkide arendajate arvamuste ja ettepanekutega. TTJA küsis 21.04.2023 kirjaga tagasisidet juhendi osas Eesti Tuuleenergia Assotsiatsioonilt ja ettevõtetelt, kes on TTJA-le esitanud hoonestusloa taotlused. TTJA-le laekus tagasiside kokku kaheksalt ettevõttelt.

Konkureerivate hoonestusloa taotluste hindamine

Kui TTJA-le on ühe avaliku veekogu piiritletud ala kohta esitatud rohkem kui üks hoonestusloa taotlus (edaspidi konkureeriv taotlus), mille puhul puuduvad hoonestusloa menetluse algatamisest keeldumise alused (vt EhS § 113[11]), algatatakse hoonestusloa menetlus selle taotluse alusel, mis vastab EhS § 113[9] lõikes 2 sätestatud aspektidele. Kui nendele aspektidele vastab mitu konkureerivat taotlust, viiakse läbi EhS § 113[10] lõikes 1 sätestatud enampakkumise konkurss. Taotluste kohta, mis ei vastanud hindamise aspektidele, teeb TTJA hoonestusloa menetluse algatamisest keeldumise otsuse.

TTJA viib läbi vastavushindamise konkureerivate taotluste osas EhS § 113[9] lõikes 2 toodud 12 aspekti alusel. Vastavushindamise põhimõte on, et hoonestusloa taotlused peavad vastama EhS § 113[9] lõikes 2 toodud aspektidele. Hindamisel ei anta punkte, vaid hinnatakse taotluse vastavust aspektidele.

1. Asjaomase asutuse arvamus

Võetakse arvesse teiste riigiasutuste arvamusi ja seisukohti erinevates valdkondades, näiteks riiklik julgeolek, keskkond, elutähtsa teenuse toimepidevus, riigiside toimimine, majandus. Pärast asjaomastelt asutustelt arvamuste saamist võib TTJA paluda taotlejal taotlust täiendada. TTJA küsib EhS § 113[5] kohast arvamust ministeeriumitelt ja nende allasutustelt ning konkreetse merealaga piirnevatelt kohalikelt omavalitsustelt.

2. Planeeringutes toodud suunised ja tingimused

Hinnatakse, kas taotlus vastab merealaplaneeringule, sh keskkonnatingimustele meretuulealade sees. TTJA kontrollib, kas hoonestusloa taotluses kirjeldatud kavandatav tegevus on kooskõlas planeeringus antud suuniste ja tingimustega, planeeringu menetluse käigus kogutud andmetega ning kas kavandatava tegevuse mõju vastab planeeringus ettenähtud eesmärkide saavutamisele. Lähtutakse eelkõige Eesti mereala planeeringust[1] ning Pärnu[2] ja Hiiu[3] maakonnaga piirneva mereala maakonnaplaneeringutest. Nimetatud planeeringute eesmärk on panustada merekeskkonna hea seisundi saavutamisse ja säilitamisse ning meremajanduse edendamisse. Hoonestusloa taotluste puhul hinnatakse, kas taotleja on oma planeeritavas tegevuses lähtunud planeeringus ettenähtud tingimustest, millistes piirkondades ja millistel tingimustel saab merealal tegevusi ellu viia. Lisaks, kas taotleja on oma planeeritavas tegevuses lähtunud Eesti mereala pikaajalisest tulevikuvisioonist, milleks on Eesti mereala hea keskkonnaseisund, mitmekülgne ja tasakaalustatud kasutus ning säästva

[1] Kättesaadav veebis: https://www.fin.ee/riik-ja-omavalitsused-planeeringud/ruumiline-planeerimine/mereala-planeering (18.05.2023). Lisaks on Eesti mereala planeeringu kohta info kättesaadav: https://mereala.hendrikson.ee/ (18.05.2023)
[2] Kättesaadav veebis: https://maakonnaplaneering.ee/maakonna-planeeringud/parnumaa/parnu-mereala-maakonnaplaneering/ (18.05.2023)
[3] Kättesaadav veebis: https://maakonnaplaneering.ee/maakonna-planeeringud/hiiumaa/hiiu-mereala-maakonnaplaneering/ (18.05.2023)

sinimajanduse[4] kasvu soosiv. Samas on teatud alade ja majandustegevuste puhul võimalik lähtuda kooskasutuse võimalustest.

Taotluses peab olema välja toodud, kuidas on arvestatud puhveralaga ning see peab olema märgitud eraldi koordinaatidega. Puhverala on kahe tuulepargi vaheline ala. Puhverala peab jääma koormatava ala sisse. Eesti mereala planeeringu peatükis 5.6.5 toodud tingimuse kohaselt on tuuleparkide vaheline minimaalne kaugus võimaliku tuulevarjutuse mõju leevendamiseks ca 8 hiljem lisanduva tuulepargi tuuliku rootori diameetrit, minimaalselt 2 km. Puhverala ei pea jätma ala nendele külgedele, kus ala piirneb planeeringu piiri, laevatee või reservalaga. Hoonestusloa taotleja peab jätma puhverala kahe tuulepargi vahele. Kui hoonestusloa taotluste osas ei ole hoonestusloa menetlust veel algatatud, siis peab iga taotleja arvestama puhveralaga vähemalt 1 km oma taotletava ala sees. Kui hoonestusloa taotluse osas on hoonestusloa menetlus algatatud, siis kõrval ala hoonestusloa taotleja peab oma taotletava ala sees arvestama puhverala vähemalt 2 km.

3. Keskkonnakaalutlused

Hinnatakse kavandatava tegevuse sobivust keskkonda, lähtuvalt kehtivast planeeringust ja olemasolevatest andmetest nagu näiteks merealaplaneeringus välja toodud keskkonnakaitselised piirangud, teostatud uuringud, keskkonnamõjude hindamine jne. Kehtivate merealaplaneeringute (Eesti mereala planeering ja Pärnu ning Hiiu maakonnaga piirneva mereala maakonnaplaneering) koostamise käigus on läbi viidud väga mitmeid keskkonnaalaseid uuringuid. Hoonestusloa taotluste hindamisel võetakse arvesse seda, kas taotleja on oma planeeritavas majandustegevuses planeeringutes toodud keskkonnakaalutlusi arvesse võtnud. Kui hoonestusluba taotletakse alale, kus on teada olulised keskkonnaalased piirangud, peab taotleja oma hoonestusloa taotluses planeeritavas majandustegevuses nende piirangutega arvestama ja seda ka taotluses kirjeldama. Täpsem teave kavandatava ehitise mõjust keskkonnale selgub keskkonnamõju hindamise ja täiendavate uuringute faasis.

4. Hoonestusloa taotleja majandustegevuse sisu

Hoonestusloa taotleja majandustegevuse sisu hindamisel järgitakse kompetentsuse ja asjatundlikkuse põhimõtteid. Hoonestusloa taotleja peab olema pädev tehtavate tööde asjatundlikuks teostamiseks. Kompetentsus ja asjatundlikkus saab üldjuhul tugineda eelnevale kogemusele ja haridusele. Arvestades meretuulepargi projekti mahtu, keerukust ja pikaajalisust, võib eeldada, et hoonestusloa taotleja on projekti koostamiseks ja juhtimiseks kaasanud asjakohaste teadmiste ja kogemustega pädeva meeskonna või hoonestusloa taotlejaga seotud pädevad ettevõtjad. Hoonestusloa taotleja pädevust ja asjatundlikkust hinnatakse järgmistes valdkondades: 1) insenerioskuste pädevus meretuuleparkide ehitamise, toimimise ja tegevuse lõpetamise (lammutamise) osas; 2) energeetikavaldkonna pädevus; 3) finantspädevus äriplaani koostamise ja

[4] Sinimajandus, ka sinine majanduskasv ehk *blue growth* - jätkusuutlik meremajandus, mis hõlmab kõiki merega seotud valdkondi: turismi, taastuvenergeetikat, vesiviljelust, kalandust, biotehnoloogiat, merepõhja maavarade kasutamist jms.

finantsaruandluse osas; 4) kommunikatsioonipädevus kohaliku kogukonna ja avalikkusega suhtlemisel. Hoonestusloa taotleja peab olema projekti elluviimiseks pädev ning omama vajalikke oskusi ja teadmisi kõigis nimetatud valdkondades. Majandustegevuse sisu kirjeldamiseks sobib mh varasemate töökogemuste ja koostööpartnerite ning konkreetsete näidete välja toomine antud valdkonnas. Hoonestusloa taotleja ei pea käesolevas etapis nimetama oma meeskonda isikuliselt ega esitama konkreetsete isikute pädevust tõendavaid dokumente (diplomid, tunnistused jms).

Lisaks võiks taotlus anda vastused järgmistele küsimustele:

- Milline varasem kogemus on hoonestusloa taotlejal ja/või tema koostööpartneril meretuuleparkide planeerimisel ja ehitamisel? Tuua konkreetseid näiteid.
- Kas ja kuidas on planeeritud suuremahuliste konstruktsioonide transport ja tarnimine?
- Kuidas on tagatud ettevõtja finantspädevus? Kuidas varasem kogemus ja käimasolevad projektid seda toetavad?
- Kuidas on tagatud meretuulepargi tõrgeteta toimimine?
- Kuidas on planeeritud meretuulepargi toimimisel tehniliste probleemide lahendamine?
- Millised tegevused on planeeritud pärast meretuulepargi projekteeritud eluea lõppemist?

5. Hoonestusloa taotleja majandusvõimekus

Meretuulepargi hoonestusloa taotleja võtab endale kohustuse ja vastutuse projekti eduka käivitamise, toimimise ja lõpule viimise eest, mistõttu on oluline, et taotleja näitaks ära oma majandusvõimekuse. Kui hoonestusloa taotleja on ettevõte, mis on loodud meretuulepargi ehitamise eesmärgil, peavad selle omanikud olema majandusvõimekad. Hoonestusloa taotleja peab tagama projekti finantsilise kasumlikkuse, mis tähendab, et tal peab olema projekti finantseerimise plaan. Hoonestusloa taotlejal peab olema äriplaan, milles on kajastatud meretuulepargi projekti kulud ja tulud etappide kaupa ning projekti ajaplaani järgi. Äriplaani asjatundlik koostamine eeldab pädevust meretuulepargi projekti toimimise alal ja energiaturul. TTJA eesmärk ei ole kontrollida ega hinnata hoonestusloa taotleja äriplaani, vaid veenduda äriplaani olemasolus. Hoonestusloa taotleja majandusvõimekuse hindamiseks tuleb esitada TTJA-le viimase 3 aasta auditeeritud majandusaastaaruanded ja kasumiaruanded. Kui projekti finantseerimine toimub läbi emaettevõtte, siis tuleb esitada nimetatud aruanded ka emaettevõtte kohta.

Lisaks võiks taotlus anda vastused järgmistele küsimustele:

- Kas hoonestusloa taotleja on kasumlikult toimiv äriühing?
- Kuidas on planeeritud projekti finantseerida?

6. Riigi majanduslik kasu

Hinnatakse avaliku veekogu väärindamist, jõukuse või väärtuse loomist riigis. Hinnatakse majanduslikku kasu kohalikule omavalitsusele ja riigile laiemalt ehk seda, mis kaasneb pärast hoonestusloa andmist ehitise või rajatise püstitamisest kuni konkreetse majandustegevuseni avalikus veekogus. Hinnatakse nii materiaalset ja immateriaalset ning otsest kui ka kaudset majanduslikku kasu Eesti riigile. Otsene materiaalne kasu riigile võib tuleneda maksutulust, ekspordtulust ja

tööhõive kasvust. Seega, kui meretuulepargi arendamine, toimimine ja lõpetamine hõlmab koostööd Eestis registreeritud ja tegutsevate ettevõtetega, siis saab riik sellest otseselt materiaalset kasu. Riigi kaudseks materiaalseks kasuks võib olla näiteks stabiilne ja turvaline majanduskeskkond, mis meretuulepargi projekti puhul võib tähendada elektrivõrgu vastupidavust ja tõrgeteta toimimist. Meretuulepargi ehitamiseks loodud või parendatud infrastruktuur, mida saab kasutada ka pärast projekti lõppu, toob samuti kaudset materiaalset kasu. Lisaks võib meretuulepargi projekt soodustada turismi, luua koostöövõimalusi Eesti teadusasutustega ja aidata leida innovatiivseid tehnilisi lahendusi. Otsene immateriaalne kasu riigile hõlmab tunnustust taastuvenergia laialdasema kasutamise ning süsinikheitmete vähendamise eest, samuti uute innovatiivsete tehniliste lahenduste patente. Kaudne immateriaalne kasu tuleneb näiteks teadus- ja arendustegevusest, innovatsioonist ja infrastruktuuri parendustest, mis aitavad kaasa Eesti majanduskasvule ja ettevõtete konkurentsivõime tõusule. Hoonestusloa taotlejalt eeldatakse kirjeldust, kuidas meretuulepargi arendamine loob Eesti riigile majanduslikku kasu.

Lisaks võiks taotlus anda vastused järgmistele küsimustele (konkreetsete koostöölepete jmt esitamine ei ole vajalik):

- Kas äriplaan näeb ette tööhõive kasvu Eestis? Kui palju töökohti hinnanguliselt on planeeritud?
- Kas meretuulepargi projekti raames on plaanis Eestis luua või parandada infrastruktuuri, mida saab kasutada ka pärast ehitustööde lõppu?
- Kas meretuulepargi ehitamise käigus on kavas kasutada vähese süsinikuheitega meretransporti?
- Kas meretuulepargi ehituse käigus planeeritakse kasutada uusi tehnilisi lahendusi, mille välja töötamisel on planeeritud koostööd Eesti teadusasutustega? Näiteks meretuulepargi konstruktsioonide, tootmise, logistika, ehituse jms valdkondades.
- Kas meretuulepargi töö käigus on plaanis kasutada uusi tehnilisi lahendusi nagu tarkvõrgu lahendused või iseseisva sagedusega võrguna töötamine
- Kas projekt on planeeritud toimima ilma riiklike toetusteta?
- Kas äriplaan näeb ette energia eksporti?
- Kuidas on planeeritud meretuulepargi hooldusjärelevalve? Kas hoonestusloa taotleja planeerib selleks kasutada kohalikke koostööpartnereid?

7. Avaliku veekogu alale ehitise püstitamise ja ehitise kasutamise tähtaeg

Hinnatakse taotlusega kavandatava ehitise eeldatavat kasutusele võtmise aega, ehitise kavandatavat eluiga ning hoonestusloaga kaetud ala edaspidise kasutamise plaane, kui ehitise kavandatav eluiga on lühem kui taotletav hoonestusloa tähtaeg. Ka riigivaraseadusest (RVS) tulenev üks riigivara valitsemise põhimõte on kasu suurendamine ja kahju vältimine, mis riik võib neist toimingutest või tehingutest saada[5]. Avaliku veekogu puhul on tegemist riigile kuuluva avaliku hüvega ja juba hoonestusloa andmisel tuleb antud põhimõtteid silmas pidada, eriti olukorras, kus hoonestusluba on võimalik anda kuni 50 aastaks. Eeldatavasti ei ole otstarbekas anda hoonestusluba avaliku veekogu

[5] Riigivaraseadus § 8 lg 4

alale 40-50 aastaks, kui hoonestusloaga kaetud alal kavandatava ehitise eluiga on näiteks ainult 10-15 aastat ja hoonestusloa taotlejal ei ole selgust, kas üldse ja kui, siis millise tegevusega hoonestusloaga kaetud alal soovitakse jätkata pärast nimetatud perioodi.

8. Projekti sotsiaalne kasu

Hinnatakse kavandatava tegevuse mõju tööhõivele (mh täiendavate töökohtade loomine) ja projekti seost teiste majandustegevustega (mh tööstustoodangu ja ettevõtete teenuste kasutamine). Mõju tööhõivele seisneb mh uute töökohtade loomises nii ehituse kui ka hilisema majandustegevuse käigus. Näiteks võib luua meretuulepargi püstitamine täiendavaid töökohti sadamatesse, mis hakkavad hiljem teenindama meretuuleparke. Projekti sotsiaalne kasu hõlmab laiemat sotsiaalset mõju, mis ulatub kaugemale projektile seatud otsestest eesmärkidest ning võib otseselt või kaudselt mõjutada ühiskonda tervikuna ja kohalikku kogukonda. Projekt võib mõjutada majandust, sotsiaalset kaasatust, keskkonda, heaolu, haridust ja haritust. Projekti sotsiaalne kasu majanduslikus mõttes viitab võimalustele parandada piirkonna majanduslikku olukorda, suurendada majanduslikku aktiivsust ja luua uusi töökohti. Kohalikel ettevõtjatel võiks olla võimalik pakkuda oma tooteid ja teenuseid ning kasulikud võivad olla ka pikaajalised erinevat tüüpi koostöövormid kohalike ettevõtjatega. Majanduskoostöö puhul hinnatakse ka koostööd mh ettevõtjatega mõjude hindamise, uuringute, ehitustegevuse, hilisema opereerimise osas. Projekti sotsiaalne kasu sotsiaalse kaasatuse näol eeldab projekti tutvustamist kohalikule kogukonnale, projekti mõju selgitamist erinevatele valdkondadele ja positiivsete lahenduste leidmist mõjutatud gruppidele. Meretuulepargi projekt mõjutab otseselt keskkonda, seega võiks projekti sotsiaalse kasuna keskkonna valdkonnas olla välja toodud, kuidas projekt mõjutab keskkonnakaitse edendamist, pakub säästvaid lahendusi kas otseselt oma toimimisega või kaasnevate tegevustega projekti erinevates etappides. Projekti sotsiaalne kasu piirkonna heaolule viitab piirkonna elanike elukvaliteedi parendamisele. Heaolu parendamine võib tuleneda otseselt majanduslikust kasust, aga ka näiteks taristu parendamisest. Projekti sotsiaalne kasu hariduse ja harituse valdkonnas võib tuleneda näiteks projektil vajamineva kohaliku tööjõu koolitamisest, samuti koolitustest laiemale üldsusele meretuulepargi ehitamisest ja toimimisest, taastuvenergiast jne.

Lisaks võiks taotlus anda vastused järgmistele küsimustele:

- Kas ja kuidas on planeeritud kohaliku kogukonna ja kohalike ettevõtjate kaasamine ning kohalike toodete ja teenuste kasutamine projekti erinevates etappides? Kas ehituse teenindamiseks on planeeritud kasutada kohalikke ettevõtjaid (majutus, toitlustus, transport jne)? Kuidas on planeeritud korraldada kohalike ettevõtjate kaasamine (nt veebileht, kus on näha vajalikke töid ja teenuseid, millele kohalikud ettevõtted saavad pakkumisi esitada)?
- Kas planeeritakse tuuleenergeetika ja turismi/kalanduse/vesiviljeluse jms võimalikku kooskasutuse edendamist?
- Kuidas on kavas kaasata kohalikke ettevõtteid projekti erinevates etappides? Eelduslikult kui suur osa töömahust on planeeritud kohalikele ettevõtetele?

- Kas meretuulepargi projekti tarnijatena on kavas kasutada Eestis registreeritud ja tegutsevaid ettevõtteid konstruktsioonide, logistika, ehituse jms valdkondades?
- Kas meretuulepargi ohutuse järelevalveks planeeritakse koolitada kohalikke inimesi?

9. Avaliku veekogu ala kasutamise otstarve

Hinnatakse kavandatava majandustegevuse või muu kavandatava tegevuse vastavust planeeringule. Oluliseks hindamise kriteeriumiks on vastavus merealaplaneeringus ettenähtud tingimustele. Taotlusega kavandatav tegevus avalikus veekogus peab tagama merekeskkonna hea seisundi saavutamise ja säilitamise, aga tagama ka mereressursi kasutamisest saadava majandusliku kasu. Hinnatakse, kas hoonestusloaga kaetud alal lähtub kavandatav tegevus merealaplaneeringu üldisest juhtnöörist, mis omakorda lähtub mereala pikaajalisest visioonist ja kooskasutamise vajadusest. Eesti mereala planeeringu seletuskirjas[6] on kajastatud iga võimaliku tegevuse suunised ja hinnatakse vastavust merealaplaneeringule vastavalt sellest tegevusest, mida soovitakse merealal ellu viia.

10. Vastavus riigi arengudokumentidest lähtuvatele eesmärkidele

Hinnatakse kavandatava tegevuse vastavust riigi eelistustele mereala kasutamisel. Riigi eelistusena võetakse arvesse riigi arengudokumentidest lähtuvaid eesmärke ning asjaomaste asutuste arvamusi. Riigi arengudokumentidest lähtuvate eesmärkide vastavuse puhul hinnatakse hoonestusloa taotluste puhul, kas kavandatav tegevus on vastavuses riigi arengudokumentidest lähtuvate eesmärkidega. Oluline on hinnata planeeritava tegevuse vastavust arengustrateegiaga „Eesti 2035“[7], mille eesmärk on kasvatada ja toetada Eestis elavate inimeste heaolu nii, et Eesti oleks ka täna ja ka tulevikus parim paik elamiseks ja töötamiseks. Lisaks hinnatakse arengukavadest lähtuvate ülesannete täitmist. Olulisemad riigi arengudokumendid, millega hoonestusloa taotleja peab arvestama, on järgmised: riiklik strateegia „Säästev Eesti 21“[8], riiklik strateegia „Eesti 2035“, üleriigiline planeering „Eesti 2030+“[9], Kliimapoliitika põhialused aastani 2050[10], Eesti keskkonnastrateegia aastani 2030[11], Eesti kliimamuutustega kohanemise arengukava aastani 2030[12], Eesti riiklik energia- ja kliimakava aastani 2030[13], Energiamajanduse arengukava 2030[14], Eesti merestrateegia[15].

---

[6] Kättesaadav veebis: https://www.fin.ee/riik-ja-omavalitsused-planeeringud/ruumiline-planeerimine/mereala-planeering (19.05.2023)
[7] Kättesaadav veebis: https://www.valitsus.ee/strateegia-eesti-2035-arengukavad-ja-planeering/strateegia (18.05.2023)
[8] Kättesaadav veebis: https://www.riigikantselei.ee/media/280/download (18.05.2023)
[9] Kättesaadav veebis: https://planeerimine.ee/ruumiline-planeerimine/yrp/ (18.05.2023)
[10] Kättesaadav veebis: https://envir.ee/kliimapoliitika-pohialused-aastani-2050 (18.05.2023)
[11] Kättesaadav veebis: https://envir.ee/media/28/download (18.05.2023)
[12] Kättesaadav veebis: https://envir.ee/kliimamuutustega-kohanemise-arengukava (18.05.2023)
[13] Kättesaadav veebis: https://mkm.ee/energeetika-ja-maavarad/energiamajandus/energia-ja-kliimakava (18.05.2023)
[14] Kättesaadav veebis: https://mkm.ee/energeetika-ja-maavarad/energiamajandus/energiamajanduse-arengukava (18.05.2023)
[15] Kättesaadav veebis: https://www.envir.ee/keskkonnakasutus/merestrateegia (18.05.2023)

11. Riigi eelistused avaliku veekogu ala kasutamisel

Hindamisel lähtutakse riigi kui mereala omaniku eelistustest mereala kasutamisel ning merealale rajatava ehitise ja sellega seonduva majandustegevuse mõjust keskkonnale. Seda küsib TTJA asjaomastelt asutuselt. Asjaomane asutus annab arvamuse hoonestusloa taotlejaga ja kavandatava ehitisega seotud võimalike ohtude kohta inimesele, varale, keskkonnale, riigi julgeolekule, elutähtsa teenuse toimepidevusele, riigiside toimimisele, riigikaitseobjektile või majandusele. Asjaomane asutus võib küsida muudelt isikutelt ja hoonestusloa taotlejalt arvamuse kujundamiseks vajalikke tõendeid ja lisateavet. Nii näiteks võib riik ise eelistada valitud merealadel läbi viia riikliku projektina (või tema poolt volitatud osapoole poolt) vajalikud järgmised planeerimisetapid ning pakkuda huvitatud osapooltele hilisemas etapis meretuulepargiks vajaliku hoonestusloa, kus on keskkonnamõjud juba hinnatud. Sellisel juhul hindab TTJA nimetatud alal konkureeriva hoonestusloa menetluse jätkamise perspektiivituks ning tagastab taotluse (vt EhS § 113[2] lg 4). Samuti hinnatakse, kas tegemist on riigile olulise projektiga, mis on seotud riigile seatud eesmärkide täitmisega. Arvesse võetakse mh piiriülene koostöö ning riikidevahelised kokkulepped.

12. Planeeringus määratletud innovatsioonialale kavandatava tehnoloogia uudsus

Hinnatakse, kas innovatsioonialale esitatud taotluses on peetud silmas tehnoloogia uudsuse ehk innovaatilisuse kriteeriumit. Kehtestatud mereala teemaplaneering toetab mh tuuleparkide arendamist innovatsioonialadel. Eesti mereala planeeringu seletuskirja peatükis 5.6.3 on märgitud, et eskiislahenduse tagasiside põhjal ja tehnoloogia kiiret arengut silmas pidades lisati mh arendajate ettepanekul planeeringusse ka tuuleenergeetika innovatsiooniala. Eelkõige ujuvvundamentidel tuulikutele ja tuuleparkidele, aga ka teistele innovatiivsetele lahendustele mõeldud kinnisjää vaba ala jääb majandusvööndisse. Innovatsiooniala kasutusele võtmine ei eelda teiste tuulte-energeetika alade eelnevat ammendumist. Innovatsiooniala on eraldi määratud mereala suurusega u 88 km^2. Innovatsioonialal tehnoloogia uudsuse arvestamine ei piira teistel aladel juba kasutuses oleva tehnoloogia kasutamist ega sea täiendavaid tingimusi seal esitatud hoonestuslubade taotlustele. Innovatsiooniala kasutamise eesmärk on vähendada energiatootmisega kaasnevaid kulutusi, toetades uuenduslike lahenduste kasutuselevõttu ning andes võimaluse kasutada teistsuguseid tehnoloogiaid. Lisaks on eesmärk tõsta esile Eestit kui riiki, kus arendatakse uuenduslikke tehnoloogiaid, mis loovad võimalused varustusahelasse (nt laevandus, sadamad, ehitussektor, tehnoloogiaettevõtted ning ülikoolid) investeerimiseks ja nende arendamiseks. Hoonestusloa taotleja peab innovatsiooniala kasutamiseks esitatud taotluses näitama ära, millistes valdkondades soovib ta võtta kasutusele uudsed lahendused. Eesti mereala planeering soodustab ka mereala kooskasutust, mistõttu sobib innovatsioonialal pakkuda välja ka lahendusi erinevate uudsete tehnoloogiate kasutuselevõtuks koosmõjus.